

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség:
Szenháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szenháromság-tér 2. szám.

XI. évfolyam.

Csongrád, 1913. január 12.

2. szám.

Ébred az ország.

Minden független embernek örömet okoz az a mozgalom, ami ma ország-szerte folyik, mert kétségtelen, hogy: ébred az ország. A rabbilincseket tördelik az elnyomottak; a bezárt kapukat döngetik a kicsukottak; bebozsáttatást kérnek a jogtalanok. Sőt nem kérnek, hanem követelnek. És attól a néptől, amely megmutatta, hogy vérzeni is tud jogaiért, ezeket a követeléseket komolyan kell fogadnunk.

Az általános választójog táborá napról-napra örvendetesen gyarapodik. Még könnyen visszaemlékezhetünk azokra az időkre, amikor az általános, egyenlő és titkos választójogot a parlamentben csak egy kisded csoport követelte. Ma 120 főnyi ellenzék sorakozik a választójog programja mögött és ez a tábor munkapárti kilépésekkel napról-napra gyarapodik. Még élénk emlékezetünkben él az az idő, amikor a Kossuth-párt még aggodalmaskodott az általános, egyenlő és titkos választójog miatt. Alig másfél éve, Kossuth Ferenc egyik vezércikkét a másik után irta, amelyekben a magyar nemzeti szupremáciát féltette az általános egyenlő és titkos választójogtól. És ma? Egységesen áll a szövetkezett ellenzék a választójogi program mögött.

Mindenfelől olyan hírek érkeznek, hogy recseg-ropog a munkapárt és nincs messze az az idő, amikor összeroppan. A munkapártot legértékesebb, legönrétesebb tagjai hagyták ott. A kilépések sora koránt sincs még befejezve. A közel jövőben még több kilépés várható.

Ma, mikor ébrednek a közvélemény, mind jobban világossá válik, hogy a kormánynak csak virtuális többsége van. Többsége van a pártban, de nincs meg az országban. Mindenféle törvénytelen-séggel, erőszakoskodással lehetett ezt a többséget egyszer összeverbuálni, de „egyszer volt csak Budán kutyavásár.” Akármilyen szépen szóljon a toborzó, a verbunkosok dala, Tisza István máskor aligha fog többséget látni a háta mögött.

Mig a választójog mögött kezdetben csak a függetlenségi és 48-as párt és a munkásság sorakozott, ma már az ellenzéken kívül ott áll a kis polgárság, a középosztály is. Az adótörvényeknek köszönhetjük ezt. Az adómozgalom sokkal nagyobb hullámokat vert, mint azt eleinte hinni lehetett és nagyon közel fekszik az a feltevés, hogy a kormánynak nem is volt olyan kellemetlen a választójogi javaslat hirtelen kipattanása, mint azt mutatja, sőt nem lehetetlen, hogy éppen a

kormány pattantotta ki ravaszkodásával idő előtt a tervezetet, hogy elterelje a figyelmet az adótörvények elleni mozgalomról.

A városokra alapíthatott leginkább a kormány; ez tele van hivatalnok elemmel, nagytőkésekkel, stréberekkel, a kormánytól függő kereskedőkkel és iparosokkal. Ezeket sikerült az adótörvényekkel maga ellen lázítani. Sorra nyilatkoznak a nagy városok és maga Arad, Tisza István kerülete is a pápája ellen nyilatkozik. Mindenfelé az ellenzék erősödéséről érkeznek a hírek.

Egyik legimpozánsabb mozzanat volt a kolozsvári függetlenségi párt fényes győzelme a törvényhatósági választásoknál, mely természetesen Erdély álláspontját tükrözi vissza. A kilépett munkapárti képviselőket mindenfelé ünneplik, a megkísérelt bizalmatlansági nyilatkozatok kudarcot vallanak és visszafelé sülnek el.

Hogy mennyire felébredt a közvélemény, azt legjobban az esküdtbírói ítéletek bizonyítják. Kovács Gyulát egyhangúlag mentették fel. A kormány ellen izgatott ujságírókat felmentik. Ezzel azt mondotta ki az esküdtbíró, hogy ezen kormány ellen a legélesebb, a leglátzóbb kritika is jogosult. De, hogy mennyire tisztában van maga a kormány is általános népszerűtlenségével, a legeklatánsabban bizonyítja az, hogy a január 8-ra és 15-re kitűzött izgatási perekben a vádat az ügyészség az igazságügyminiszter útására elejtette. Miért? Mert biztosak voltak, hogy e miatt a kormány miatt egy ujságíró sem fog izgatás miatt elítélni, erre független ember nem kapható.

Az az út tehát, melyen a függetlenségi párt halad, helyesnek bizonyult. Az országot sikerült felébreszteni közönyéből. Előre a megkezdett úton! Minden gyülekezést, testületet, egyesületet fel kell használni arra, hogy az ország közvéleményét felvilágosítsa még jobban. Ennek az agitációs munkának meg lesz a haszna. Eredménye nem lehet más, mint a Tisza-rendszer bukása.

Megkapjuk a színházépítési segélyt.

Dr. Hollósy István úr, lapunk barátja, jelenleg budapesti lakos, az építendő csongrádi színház ügyében a napokban fentjárt a miniszteriumban s ott az iránt érdeklődött, hogy megkapja-e Csongrád a színházépítésre kért segélyt? Előzőleg azonban, hogy fáradsága hiába való ne legyen, több ízben elment gróf Festetich Andor országos színeszeti felügyelőhöz,

akit mindannyiszor arra kért, hogy a miniszteriumnál járjon közbe a segély megadása iránt.

Gróf Festetich a kérésnek eleget is tett. Felment a miniszteriumba, ahol a segélyt azzal az indokkal véleményezte megadni, hogy ez a színház lesz az első magyar népszínház. A referens, akinél a csongrádiak 166.846—1912. szám alatt iktatott kérvénye fekszik, a gróf Festetich óhajára megígérte, hogy a kérvényt kedvezően fogja elintézni.

Csongrád tehát, ha csak időközben nem változnak a viszonyok, meg fogja kapni az építésre szükséges segélyt és pedig húsz évi részletre felosztva. Ha pedig a segély meg lesz, úgy valóságos öngyilkosságot követ el Csongrád, ha a színházat az Elektrával közösen építi fel s túri, hogy 40 vagy 50 esztendeig az szedje itt az epret s mire elmúlik az 50 esztendő, egy rozoga épületnek felét adja ezért cserébe, (a másik fele amúgy is Csongrád tulajdona lenne az általa fizetett összeg ellenében), amely épület az akkori viszonyoknak és igényeknek már sehogyse fog megfelelni. Ez a közösködés épp olyan rossz üzlet lenne Csongrádra nézve, mint az a dolog hogy a villanyos berendezés költségét az első terv ellenére nem amortizációval fizetik, hanem készpénzzel fizették ki, amely pénz pedig, mint állandó takaréketét 5—5½% mellett minden évben meghozta volna az amortizációra szükséges összeget. A tőke így megmaradt volna, s 50 év múlva más hasznos befektetésre lehetett volna azt felhasználni. Így pedig 50 év múlva egy megveszekedett krajcár tőkével sem fog Csongrád rendelkezni. Igaz, hogy lesznek, akik erre azt mondják, s talán akkor is azt gondolhatták, mikor a villanyos berendezés árát egyszerre kifizették, hogy minek takarékoskodjunk mi az 50—60 év múlva élő utódoknak? De hát ha a mi őseink is így gondolkodtak volna, mondjuk például, mikor a szőlőbe diófát ültettek, úgy a mostani utódok aligha ennének diót.

A mozi eddigi forgalma azt mutatja, hogy az, ha rendes épületet kap hajlékul s begyakorolt egyének intézik a technikai részt, egészen jó üzlet lesz Csongrádon. Nincs tehát arra szükség, hogy annak jövedelmét egy idegen vállalat lefölözze. Ezt a képviselő testületnek annak idején meg kell akadályozni.

Ezen cikkünk kapcsán nem mulaszt-hatjuk el, hogy dr. Hollósy István úrnak a legőszintébb elismeréssel ne adózzunk.

Ó-bor.

Fourmint, 1895. évi termés, literje 2 K. Rizling, 1907. évi termés, literje 1 K 40 f. Állandóan kapható Kaszanitzky „Pilseni” sörcsarnokban.

Egy teljesen idegen ember, aki csupán néhány esztendeig élt Csongrádon, amely idő alatt felebbvalói részéről folytonos mellőzésben volt része, s akit igen sokan — mert Csongrádot nagygyá szerette volna fejleszteni, s ezért gyárakról, nagy szőlőtelepekről, gyümölcsösökről, halastavakról, vashidakról, új vasúti összeköttetésekről, téli kikötőről, felsőbb iskolákról, stb. álmodozott — őszintén szólva — úgy tartották, mint akinek esze nincsen helyén. Persze, a csongrádi maradi felfogás szerint, aki olyasmit mer beszélni, hogy Csongrádot nagy várossá kell fejleszteni, annak bizonyára meg van hibbanva az elméje. Csak akik közelebről ismerték őt s vele komolyan beszélgettek, tudták azt, hogy ez az ember egy szerencsétlen ember, akit a jó barátok tettek tönkre, de akinek van esze is és van szíve is, s aki éppen ezért felebarátain, szerencsétlen helyzetükben, ha hozzáfordultak, mikor már anyagilag nem tudott segíteni, legalább jótanáccsal, vagy közbenjárással segített. Tudunk esetet, mikor egy néma gyermeket, szüleinek akarata ellenére, díjtalanul felvételre a siketnéma iskolába, aki így a társadalomra nem veszett el, hanem annak hasznos tagja fog lenni.

Bár Csongrád dr. Hollósyra nézve idegen, hiszen innen csaknem kényszerítették az eltávozásra, mikor a különféle visszaélésekért felfüggesztett és elcsapott járási szolgabíró helyébe őt mint tb. szolgabírót még pályáznia sem engedték, — azért szeretettel gondol Csongrádra ma is s ahol alkalma jön, annak érdekében szívesen megtesz mindent. Most is, mikor arról van szó, hogy Csongrád színházhoz jusson, nem sajnálva a fáradságot, több ízben elmegy Festetichhez, s kéri, hogy pártolja Csongrádot s szóljon érdekében a miniszteriumnál. Mikor pedig Festetich ígéretet tesz, akkor megy a miniszteriumhoz, hogy ott győződjön meg arról, hogy valóban meg kapja-e Csongrád a segílyt.

És mindezért dr. Hollósy még egy köszönő szót sem kíván senkitől, földhöz ragadt szegény ember léte megteszi önzetlenül, minden haszonlesés nélkül, szívére hallgatva, tisztán emberbaráti szeretetből.

Ha a közéletünket irányító férfiak is mindannyian ilyen önzetlenül és haszonlesés nélkül fáradoznának községünk érdekeinek előmozdításán, de sokkal többre haladna Csongrád! Itt azonban még a községi képviselők is csak akkor tartják érdemesnek a közgyűlésen megjelenni, ha vagy az ő saját érdekük kívánja, vagy pedig valamelyik cimboráé érdeke követeli. Mert hát kéz kezét mos. Ma Péter segít Pálnak, holnap pedig Pál segít Péternek abban, hogy a közügyekből hasznot húz-

zanak. Sajnos azonban, az ilyenféle öszszetartásnak rendesen a község és az adózó polgárság issza meg a levét.

A vármegyei alispán évnegyedes jelentése.

Az 1912. évi október hó 28-án tartott törvényhatósági rendes közgyűlés óta vármegyénk közelében felmerült fontosabb mozzanatokról és a közigazgatás menetéről a vármegyei alispán december hó végén a következő évnegyedes jelentést adta ki.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter úr 1912. évi november hó 21-én kiadott körrendeletével intézkedett a mezőgazdasági ügyeknek a törvényhatóságnál való elintézéséről szóló 1912. évi XXIII. t-c. életbeléptetése és végrehajtása iránt.

A törvényhatósági bizottság tagsági helyeinek betöltése céljából november hó 20-ára kitűzött tagválasztások szabályszerűen megejtetvén, ezeknek eredménye szerint a szentesi I. választó kerületben üresedésbe jött két tagsági helyre dr. Szőke József és Korsós Tóth Sándor szentesi lakosok, a csongrádi II. választó kerületbeli egy tagsági helyre Tekulics Sándor csongrádi lakos és a csanyteleki választó kerületbeli egy tagsági helyre Burg Ede sővényházi lakos választattak meg.

A vármegyei központban működött egyik érdemes állami tisztviselő, Gelenesér Gyula m. kir. that. főállatorvos november hóban váratlanul elhunyt. Utódjául a földmivelésügyi m. kir. miniszter úr Fuchs Andor m. kir. állatorvost nevezte ki.

Az elmúlt időszakban főispán úr Csemegi Gyula h. járási útibiztos tb. szolgabíróvá, Sarkady Nagy Mihály végzett joghallgatót pedig díjtalan vármegyei közigazgatási gyakornokká nevezte ki.

A közigazgatás menete úgy a központban, mint a járásokban általában zavartalan volt s úgy a vármegyei, mint a városi és községi tisztviselők igyekeztek kötelességeiket pontosan teljesíteni.

A járási főszolgabírák a panasznapokat a járásukhoz tartozó községekben az előre megállapított és meghirdetett határidőkben megtartották és az ez alkalommal előterjesztett panaszok és kérelmek alapján a szükséges intézkedéseket megtették.

Az elmúlt időszakban a törvényhatósági és községi tisztviselők, valamint községi előjárók ellen folyamatban volt fegyelmi ügyekből az előző időből hátralékban maradt 13 ügy. Időközben indított 2 ügy, folyamatban volt összesen 15 ügy. Ezekből befejezést nyert 2 ügy, jelenleg is folyamatban van 13 ügy.

A csongrádi járásban az 1912. évi községi költségvetések kivétel nélkül beterveztettek.

Az elmúlt időszakban a törvényhatósági közúti hálózatban változás nem történt.

A kiépített utak közül hengereléssel kapcsolatos útfenntartási munkák a mindszenkistelek-majsai és szentes-aradi th. úton végeztek.

A többi törvényhatósági közúton kisebb útjavítási munkák végeztek s azok általában, dacára a különös gondot és felügyeletet igényelő — állandóan sáros és esős időszakra, — mely az utak rongálódását nagymértékben előmozdítja, általában tűrhető állapotban vannak.

Az egészségügyi viszonyok ezen időszak alatt különös tekintettel a csekély halálozási arányszámokra, rendkívül kedvezők voltak. A halálozási arányszám ugyanis október és novemberben egyformán igen alacsony volt, vagyis ezer lélekre 169 halálozás esett.

A heveny ragályos betegségek tekintetében is eléggé kedvezők voltak a közegészségi viszonyok, amennyiben ezek közül a veszedelmesebb jellegűeknek ismertek sehol sem váltak járványossá. Legnagyobb számban fordultak elő ezek közül a diphteritis és a skarlát. Előbbi a szokottnál súlyosabb jellegű és lefolyású megbetegedésekkel járt, úgy, hogy a halálozási százalék egyes községekben igen magas volt.

Járványszerűleg az enyhébb jellegűnek ismert kanyaró uralkodott Csongrádon, de annyira enyhe lefolyású megbetegedésekkel, hogy a halálozás egy százalékot sem tett ki. Szórványosan jelentkezett októberben a hasihagymáz Csongrád községében, azonban a megbetegedések ezen betegségnél is általában enyhébb jellegűek voltak. Az összes betegségek között legnagyobb számmal a légzőszervi bántalmak fordultak elő tüdő, hörg- és mellhártyalob alakjában, de a halálozási arány ezen betegségeknél is sokkal kedvezőbb volt, mint az előző évek hasonló időszakában.

A népmozgalom eredménye a következő volt:

Élve született 531 fiú, 488 nőnemű, összesen 1019 gyermek.

Halva született 16 fiú, 9 nőnemű, összesen 25 gyermek.

Meghalt 232 férfi, 185 nő, összesen 417 egyén.

A természetes szaporodás 602.

A csongrádi nyilvános jellegű kórház betegforgalma a következő volt: Az előző évnegyed utolsó napján ápolás alatt visszamaradt 9, október és november hónapban felvételre 35, ápolatott összesen 44. Ebből elbocsátott 27, meghalt 1, ápolás

TUBERIN

ÖRKÉNY

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszaszerezni!

Egy jelentéktelennek látszó megbűlés az összes légzőszervek legkülönfélébb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezzünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetessé válhatik. A megbűlésből eredő köhögés, rekedtség, meghűlés, nehézlégzés és a légzőszervek harutos megbetegedéseinek kifizűően bevált az orvosi előkelőségek által javasolt **TUBERIN**. Mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvétellel az egyedüli forrástól:

Diana-ágyószertár, Budapest, Károly-körút 5. szám

alatt visszamaradt november hó végén 17. Ápolási napok száma 1301.

A vármegyénk területén is nagymérvben pusztító tüdővész elleni küzdelem szervezése és a további intézkedések megállapítása céljából a járások vezetőinek és a vármegyebeli közegészségügyi hivatalos tényezőknél bevonásával november hó 9-én értekezletet tartott az alispán. Ezen értekezlet a tüdővész elleni küzdelem céljaira vármegyénk helyi viszonyai és az igénybevehető anyagi eszközök figyelembevételével tüdőbeteggondozó intézetek, úgynevezett „Dispensair“-ek létesítését tartván legcélravezetőbbnek, elhatározta, hogy Szentesen és a járások székhelyein legalább egy-egy Dispensair létesítése iránt megteszi a további lépéseket olyképpen, hogy a szükséges társadalmi akció szervezésére, az anyagi eszközök megszerzésére és a kiviteli teendők foganatbavételére Szentesen és a járások székhelyein működő Vöröskereszt főkegyletek közreműködését kéri fel, mely egyesületek alapszabályai az ily irányú működésre teret nyújtanak, másrészt az embereket pusztító kórok elleni küzdelem ezen egyesületek céljaival is teljes összhangban áll.

Az állategészségügy állapota az október hó 1-től december hó 1-ig terjedő időszakban kedvező volt.

Hivatalból jelentendő ragadós állati betegség 7 esetben állapított meg, a fennálló betegségek pedig 14 esetben lettek megszüntetve nyilvánítva.

Az egyes betegségek terjedésének megátlása érdekében az óvintézkedések minden esetben elrendeltettek.

A marharakodó állomásokról a jelzett idő alatt elszállított állatok forgalma eléggé élénk volt.

Növénytermeléssel és tulnyomólag kalászos növénytermeléssel foglalkozó vármegyénk az október és november hónap igen nagy fontossággal bír, mert ezen két hónap alatt végzi a gazda az alapozási munkálatokat: a szántást és vetést, valamint a tavaszi kalászos és kapás növények alá kerülő területek ugarolását. Ha ezen munkálatok kedvező időjárás mellett kellő időben és jól befejezhetők, a gazda megnyugvással várja a további fejleményeket. A lefolyt október és november hónap az őszi gazdasági munkálatok zavartalan jó és gyors végzésére nem volt alkalmas. A már július hónap kezdődő és kisebb szünetelésekkel egész őszön át tartó esős időjárás minden gazdasági munkálatot késleltetett, melynek következménye az lett, hogy a nagyobb gazdaságokban és uradalmakban a kötöttebb talajokon az őszi szántás-vetési munkálatok még november végére sem fejeződtek be. De a kedvezőtlen hideg időjárás a kellő időben elvetett búzák rendes kelését is nagyon gátolta, illetve a jól-rosszul kikelt búzák fejlődését akadályozta. A tavaszi kalászos és kapás növények alá szánt földek ugarolása a kisebb birtoktesteken november hó második felében megkezdődött ugyan, de a sok csapadék miatt e munka is csak igen lassan haladt és az igás jószágot nagyon elcsigázta. Igen sok gondot és költséget okozott ez őszön a nagyobb gazdaságokban és uradalmakban a répa kiszedése és feltakarítása.

Takarmánykészlet (széna) mint már az a múlt évnegyedi jelentésben is említve

volt, kevés és gyenge minőségű. Törek, polyva és tengeriszár, mely pedig vármegyénkben igen számottevő takarmányt képez, mennyiségre volna elég, de a minősége igen rossz, mert a sok eső igen kilugozta azokat.

A jószágállomány legnagyobb részének teletetése már november végén megkezdődött. Az állatok elég jó erőben vannak és egészségi állapotuk is kielégítő.

A baromfitenyésztés, mely évről-évre mindig jelentékenyebb jövedelmet biztosít kisgazdáinknak, ez évben igen jól sikerült.

A munkások helyzete és megélhetési viszonyaik az elmúlt időszakban elég kedvezőek voltak, mivel a többnyire enyhe időjárás folytán a kubikmunkák október és november hónapokban sem szüneteltek, s bár azoknak menetét a gyakori esőzések sokszor zavarták, mégis a munkások ezidőszakban is elég jól kereshettek.

A gazdasági munkásházépítések azon része, melyeknek keresztülvitele a folyó évre volt kitűzve, befejezést nyert. Így az idén épültek ki végleg a sándorfalvi munkásházak, befejezést nyertek továbbá a Csanyteleken vállalatba adott 15 ház és a Tömörkényen vállalatba adott 28 ház építési munkái, a szentesi alsóréti munkástelep kiegészítése végett szintén az idén épült fel 6 munkásház. A sándorfalvi munkásházak 287 nyszől telekkel együtt átlag 1300 koronába, a kisteleki munkásházak 200 nyszől telekkel együtt átlag 1310 koronába, a csanyteleki munkásházak 400 nyszől telekkel együtt átlag 1330 koronába és a tömörkényi munkásházak 400 nyszől telekkel együtt átlag 1340 koronába kerültek s ehhez képest az évi törlesztés Sándorfalván és Kisteleken körülbelül 78 koronát, Csanyteleken és Tömörkényen 80 koronát tesz ki.

A gazdasági munkások és ezek családtagjainak téli foglalkoztatása céljából az idén is több helyen tartatnak háziipari tanfolyamok és pedig vesszőfonási munkák tanítására Szentesen a berekhatói népházban egy három hónapos, a szentesi nagytőkei gazdakör helyiségében egy másfél hónapos, Csongrádon egy három hónapos, továbbá Szegvár, Sándorfalva, Mindszent és Kistelek községekben szintén 1—1 három hónapos tanfolyam fog tartatni. Ezen tanfolyamok költségei a földmivelésügyi miniszter úr által a vármegyei gazdasági egyesület rendelkezésére bocsátott államsegélyből fedeztetnek, a szükséges vesszőanyag pedig részben magánosoktól, részben a vármegye által bérelt füzes terület terméséből szereztetik be.

A fűzvesző termelésére szolgáló telepek létesítésére a földmivelésügyi miniszter Csongrád község részére 150.000 drb nemes fűzdugványt és a fűzestelep talajának megforgatási költségeire 300 koronát; Magyar-tés község részére ugyane célra 150.000 drb fűzdugványt és szintén 300 K államsegélyt engedélyezett. A csongrádi fűzestelep már létesült, Magyar-tés község pedig a jövő évben fogja azt létesíteni.

A közbiztonsági állapot az elmúlt időszakban kielégítő volt, s oly vétségek és bűntettek, melyek a vagyonbiztonságot nagyobb mértékben veszélyeztették volna, nem fordultak elő.

A csongrádi járásban a lefolyt időszakban 81 kihágási ügy tétetett folyamatba.

Ezen ügyek kivétel nélkül befejezést nyertek.

A miniszter úr a népiskolai ifjúsági könyvtárak új jegyzékét megállapítván, a régi jegyzékben fel nem található műveknek valamennyi ifjúsági könyvtár részére való beszerzése és az újonnan szervezett iskolák részére megfelelő új típusú könyvtárak berendezése iránt intézkedett, valamint a szentesi vekerhádi, a csongrádi bokrospart-gyójai és a kiskundorozsmai göböljárás olvasóköri részére egy-egy 100 köteles népkönyvtárt adományozott.

A csongrádi iparostanonciskola az ott eddig alkalmazásban volt tanerők meghagyása mellett a folyó tanév elejétől államosított.

A vármegyei tanfelügyelőség a folyó téli időszakra terjedőleg is tervbe vette az ismeretterjesztő előadások s analfabeta tanfolyamok szervezését.

A katonai ügyek a lefolyt időszakban is a fennálló törvények pontos betartása mellett kezeltettek.

A távollevő hadkötelesek nyomozása iránt a kellő intézkedések megtételtek s a nyomozás erélylyel foganatosított.

Felhívás előfizetésre.

1913. január hó 1-jével új előfizetést nyitottunk lapunkra.

Az előfizetési ár helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	4 korona.
Fél évre	2 korona.
Negyed évre	1 korona.

Tisztelettel kérjük azon igentisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése mult hó végével lejárt, hogy azt mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldése fenakadást szenvedjen.

Lakóhelyváltoztatás esetén arra kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy új lakhelyüket bejelenteni sziveskedjenek, hogy a pontos kézbesítés eszközölhető legyen.

Előfizetéseket mindennap elfogad

a Csongrádi Ujság
kiadóhivatala.

HIREK.

— **Községi közgyűlés.** Csongrád község képviselő testülete holnap, hétfőn, délelőtt 9 órakor, a község háza tanácstermében rendes közgyűlést tart, melynek tárgyai a következők: 1. Községi képviselő testület határozata folytán Lantos Pál csongrádi lakos kérelme a szentes-csongrádi vasút 505 szelvényénél fekvő 2100 nyszögöl területnek részére leendő átengedése iránt. 2. A községi előjáróság jelentése a községi pénztárak pénzügyi helyzetéről mely helybeli pénztáraknál leendő elhelyezése tárgyában. 3. Belügyminiszteri rendelet a postahivatalok által ismeretlen címzettek névalírásának hitelesítése, továbbá a községnek szóló postai küldemény átvétele tárgyában. 4. A Hazai villamosági részvénytársaság kérelme a jelenlegi 6 izzólámpa helyett 10, egyenként 400 gyertyafényű izzólámpa alkalmazásának elrendelése iránt. 5. Mézváros Pál és társai hidászok kérelme fizetésfelemelés iránt. 6. Cseuz Imre csongrádi lakos kérelme az általa bérelt sertéshizláló telep területének örök áron leendő átengedése iránt. 7. Vármegyei alispán úr felhívása a községi és körjegyzők gyermekei részére létesített fiúinternátusban egy internátusi hely költségeihez leendő hozzájárulás iránt. 8. Bozó Mihályné csongrádi lakos felebbezése a kórházi élelmezésre vonat-

kozó előjárásági határozat ellen. 9. A december havi pénztárvizsgálati lelet. 10. Szántai János végrehajtó kérelme 100 korona fizetési előleg engedélyezése iránt. 11. Miskolczy Ferenc iktató kérelme 200 korona fizetési előleg engedélyezése iránt. 12. Csongrádi járás főszolgabírójának felhívása Schultz Margit illetőségének újabb tárgyalása iránt. 13. A „Csongrádi Polgári Kör”, Bódi Mihály, Maszlag Lajos, Klein Lajos, Túri István, Dósa Pál, Takács Mihály, Antal István, Brindza István, Gulyás Ferenc, Fodor Rókus, Maszlag Márton, Szlapák Mihály, Szlapák Mátyás, Nagy János József, Túri Sándor, Túri Mihály, Makai Mihály, Boér Jakabné és Bagossy Gábor árvtári adósok kérelme az árvtári szabályok értelmében kötelezett 10 százalékos tőke törlesztésnek 1913. év végéig leendő engedélyezése iránt. 14. A fogyasztási kezelőség jelentése az 1912. üzletév eredményéről.

— **Halálozás.** Lantos Antal korcsmáros folyó hó 8-án reggel, életének 55-ik évében, hirtelen elhunyt. Temetése a rom. kath. vallás szertartásai szerint 9-én délután ment végbe. Nyugodjon békében!

— **Műkedvelő előadás.** A csongrádi építő munkások február hó 2-án, Gyertyaszentelő napján, este 8 órai kezdettel, műkedvelő előadást rendeznek, mely alkalommal „A falu rossza” című népszínmű kerül színre.

— **96 fillér adó holdankint.** Mint a fővárosi lapokból olvassuk, Komárom vármegyében most irták össze a legtöbb adót fizetők névjegyzékét. A listából látható, hogy vármegye első virilitája az esztergomi érsekség, mely 92.000 hold föld után 88.600 korona állami adót fizet, vagyis holdanként 96 fillért. Aki ezt és a kisemberek adóját összehasonlítja egymással, ezek után cseppent sem csodálkozik azon, hogy ez a tejjel-mézrel folyó Kánaán csak a nagyuraknak nyujt megélhetést, míg a kisemberek szökve is kénytelenek innen vagy Amerikába, vagy Ausztráliába menekülni.

— **A foszfortartalalom életbe lépett.** A foszforral való gyújtógyártás tilalmazásáról szóló törvény ez évi január hó elsején életbe lépett. E naptól kezdve foszforral készült kénes gyufát vagy amint a magyar ember nevezi, „masinát” készíteni nem szabad. Ez évi július elsejétől kezdve pedig még a meglévő készlet elárúsítása is tilos lesz. Ez idétől kezdve tehát a nap-számos embernek is úri gyufát kell használni, vagy pedig vissza kell neki térni a régi módi taplóhoz.

— **Hangverseny.** A Csongrádi Kath. Egylet 1913. évi január hó 19-én, vasárnap este, a Polgári Kör összes helyiségében, hangversennyel egybekötött farsangi tánevigalmat rendez. Belepti-díj személyenként 1 korona, családi jegy (3 személyre) 2 korona 50 fillér. Kezdeté este fél 8 órakor.

— **Egyleti közgyűlés.** A csongrádi kereskedők egylete ma vasárnap, délelőtt 10 órakor, a Schönfeld-féle vendéglőben rendes évi közgyűlést tart.

— **Hogy gazdálkodnak a jótékony egyesületeknél.** Több ízben megemlékeztünk már arról a szélhámoskodásról, melyet a hiszékeny közönség zsebére a jótékony egyesületek nevében folytatnak s melyeknek végcélja az, hogy a gyűjtők és a jótékony egyesületek hivatalnokai fényesen dotált állásokban semmittevessel töltsék az időt. Ilyen nagyobb szabású szédelgés történt legutóbb a jegyzői sorsjáték rendezésénél, hol az egyik rendező több mint 50 ezer koronát vágott zsebre, míg a jótékony célra alig 15 ezer korona jutott, Fényes László ismert hirlapíró most ujabban a Dunántúli közművelődési egyesületnél folyó gazdálkodást leplezi le, ahol az egyesület tisztán a maga erejéből 12584 koronát áldozott a kultura céljaira. Az a körülmény azonban, hogy az egyesület ezen összeget adhassa, 18100 korona adminisztrációs költségbe került, melyből az irodai alkalmazottak fizetése 10200 koronát, a főtitkár utazási költsége pedig 2200 koronát tett ki. Vagyis ilyenformán a közönség fillérei nagyobbrészt nem a kultura céljaira lettek kiadva, hanem egypár embernek nyujtottak zsiros jövedelmet és kényelmes megélhetést.

— **Előlte a magzatát.** F. hó 3-án a rendőrség letartóztatta K. J. cselédleányt, mert ellene az a gyanú merült fel, hogy magzatát elhajtotta. A vizsgálat és nyomozás alaposnak találta a gyanút, mert a vallás során a leány elmondotta, hogy karácsony éjjelén testvérénél szülte meg gyermekét, aki azonban holtan jött világra. Ő aztán

SALVATOR

kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatásu. Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható dsványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES AGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

este levitte a Tiszára s beledobta a vízbe. A szülésnél mások is segédkeztek neki, akiket a vizsgálat során meg is nevezett. A vallomás folytán a rendőrség kerestette a kis hullát, de eredménytelenül. Folyó hó 10-én azonban keresés nélkül is napfényre került a hulla. Egy halász bukkant rá a Jókai Mór-utca alatt a víz szélén. A cselédleány ugyanis téglát kötött a hullára s úgy dobta a vízbe, mely karácsonykor ki volt áradva. Most azonban, hogy a víz lepadt, a kis hulla kimaradt a vízből. A halász az éppen arra haladó Bánó Antal tanítónak szölt, aki meg a rendőrségnek adott hirt a talált hulláról. A megejtett orvosi vizsgálat megállapította, hogy a csecsemő élve jött a világra.

— **Hirtelen halál.** Folyó hó 3-án a dohánybevéltő hivatal és a rakodó kert mellett elhúzódoó védgát tövében halva találták meg Buzder L. József gazdálkodót. A megejtett orvosi vizsgálat megállapította, hogy a nevezettet szélhűdés érte.

— **Érdekes pör** van folyamatban a Brády-féle gyomorcsseppek, (ezelőtt máriacelli-cseppek) utánzása és hamisítása miatt. Az utánzás oka abban keresendő, hogy a Brády-féle gyomorcsseppek, ezerszeresen elismert kitűnő hatásuknál fogva, szegénytől és gazdagtól egyaránt nagyon kerestetnek. Okadjunk ezért nagyon a hamisítványoktól és csakis olyan üvegeket fogadjunk el, melyek vörös dobozban és nem csak egyszerű papirosba vannak csomagolva és amelyek

védjegyén ott van a máriacelli istenanyja, jobbján a kisdéd Jézussal és amely dobozok „Brády C.” aláírásával vannak ellátva. Készítője Brády C. gyógyszerész, Bécs I., Fleischmarkt 2 sz. díjmentesen szállít mindenhová 6 üveggel 5.40 koronáért, 3 nagy üveggel 4.80 koronáért.

— **Tüzek.** Varga János Arany János-utcai lakosnak két rakás szalmája, mely a fürdő soron kívül, a község földjén volt összerakva, f. hó 5-én megegett. A kár 60 korona. A tűz keletkezése ismeretlen. Biztosítva nem volt. — F. hó 10-én pedig Gyovai József kisereti mezőőr istállója és sertésólja égett meg ismeretlen okból. A kár 350 korona, mely összeg azonban biztosítás útján megtérül.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon jóbarátok és ismerősöknek, kik feledhetetlen édes atyánk Lantos Antal elhunytá alkalmából annak temetésén megjelentek s ezáltal fájdalmunkat enyhíteni szivesek voltak, ezuton mondunk szívből jövő köszönetet.

Csongrád, 1913. január hó 11-én.

Lantos-család.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Az ujságolvasók figyelmébe!

A rikkancs rendelet folytán a fővárosi lapok utcai elárúsítása korlátozott. Akik ezen korlátozás folytán jövőben fővárosi lapot nem kapnának, azok azt legkönnyebben **Bozó és Justin** üzletében szerezhetik be, hol a következő lapok kaphatók: A Nap, Az Est, Magyarország, Magyar Hirlap, Pesti Hirlap, Pesti Napló, Budapesti Hirlap, Világ, Népszava, Az Ujság, Kis Ujság, Friss Ujság, Tolnai Világlap, Képes Hét, Mátyás Diák, Kakas Márton, Fidibusz, Magyar Figaró, Divat Ujság, Sport Hirlap, Kis Élclap, Divat és Művészet.

Az új „BERSON” gummisaró

különleges gummi-
szűrt s be van bizo-
nosság tartósabb

keverékből ké-
nyitva, hogy ez a
mint a bőr.

Az új „BERSON” gummisaróknak pontosan olyan a színe és formája, mint az Ön cipője borsarkának, alakjának művészi kivitelében rendkívül elegáns, minősége kiválóan tartós és puhelykönyű.

Az új „BERSON” gummisarók megővja cipőjének borsarkát az elferdüléstől, cipőjét állandóan elegáns, tökéletes formájában tartja meg és nagy rugalmasságánál fogva védi az Ön idegeit és hátgermét.

A számos, teljesen értéktelen versenygyártmány-nak célja az, hogy a mintázás utánzásával és hasonlóságával elnevezéssel a t. e. közönséget félrevezesse.

A valódi új „BERSON” gummisarók elegáns aranydobozba van csomagolva, amelyen a szó „BERSON” világosan olvasható. Azonkívül minden valódi új Berson-gummisarón látható az itt ábrázolt gyári védjegy melyre különös figyelem fordítandó.

Kérjen határozottan csakis ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON” gummisarókat. Csak saját cipőszéke vagy cipőkereskedője által erősítse cipőszékére és saját érdekében utasítson vissza minden más gyártmányt.

Bersonművek, Budapest, VII.

Községi hirdetmények.

Csongrád község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező a „Temető” valamint a „Mátray”-féle téglagyár mellett elterülő mintegy 6 hold kiterjedésű terület, melyet Gyovai István bir haszonbérbe, bérleti ideje f. é. február 28-án lejár. Ezen terület 1913. évi január 24-én d. e. 9 órakor a II-od jegyzői irodában újabban 3 évre haszonbérbe ki fog adatni, felhívtnak tehát az árverezni kívánók, hogy a kitűzött határnapon és órában a II-od jegyzői irodában jelenjenek meg.

Az 1912. évi tőkekamat pótkivetési lajstrom 1913. évi január hó 6-tól január hó 14-ig, a számtisztai hivatalban közszemlére kitétetik s az ellen azok, akik ezen adónemmel a múlt évben is meg róva voltak, a lajstrom kitételének napjától, azok pedig, kik ezen adónemmel meg róva nem voltak, adóirtózásaiknak az adókönyvecskéikbe történt bejegyzésétől számított 15 nap alatt felszólamlásaikat az előjárósághoz benyújthatják.

1913. évi naptárak nagy választékban kaphatók Bozó és Justin könyvkereskedésében.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy vidéken való hosszabb tartózkodásomról visszatérve, a Piac-téren, a Lilienthal-házban

cipészüzletet

nyitottam, ahol elvállalok és pontosan elkészítek minden szakmámba vágó munkát, úgy újat, mint javításokat, különös tekintettel a beteg és érzékeny lábakra.

Rendelésnél kívánatra házhoz megyek. Egyben tudatom igentisztelt kartsársaimmal, hogy úgy páros (mérték szerinti), mint tuat (raktári) felsőrészeket úgy saját, mint hozzám hozott anyagból mérsékelt árárt készítek el.

Tisztelettel

Kiss Imre
cipész és felsőrész készítő.

Ártézi kádfürdő megnyitás.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Hosszú-utca 6. szám alatt a Tiszafürdővel szemben ártézi kádfürdőt nyitottam, mely mindennap (ünne- és vasárnapokon is) reggel 7 órától este 8 óráig rendelkezésére áll a nagyközönségnek, előzékeny kiszolgálás, szakszerű masszazs, tyukszemvágás és villanyozással.

Egy kádfürdő egy személyre 1 korona.
Egy kádfürdő két személyre 1 korona 40 fillér.

Orvosi rendelet szerint idegbetegek részére hidegvíz kúrát, félfürdőt stb. szakavatottsággal eszközölk.

Kérem a nagyérdemű közönség becses látogatását és maradok

kiváló tisztelettel

Szigeti Gyula
fürdő.

Értesítés.

Értesitem az igentisztelt közönséget, hogy nagys. Szarka Mihály járásbíró úr házában levő bútor üzletemet kibővítettem.

Raktáron tartok: vas- és rézbútorokat, keményfából készült háló-, ebédlő- és szalon-garnitúrákat. Púha és keményfából saját készítményű bútorok oleos és izléses kivitelben, továbbá képek és tükrök dús választékban kaphatók. Elfogadok megrendeléseket a legdívatosabb minták szerint. Műhelyem Szentgyörgy-utca 13. szám alatt, saját házámban van. Készítményeim a vidék bármely hasonló üzletének készítményeivel ár és minőség tekintetében versenyképes.

Szíves pártfogást kérek

kiváló tisztelettel

Berechy Sándor
bútorkereskedő,
épület- és bútorasztalos.

Eladó földbirtok.

A Sarki Molnár Sándor és Lajos szentes-lakosok tulajdonát képező, a szentesi „Bökény”-ben (a nagyret mellett) fekvő 150 hold, továbbá a kistőkei és nagytőkei szélben (jámborhalmi vasúti megállónál) fekvő 26 hold első osztályú föld akár egy tagban, akár parcellánként eladó. Értekezni lehet

Dr. Rásonyi Papp Pál és
Dr. Rásonyi Papp Miklós
ügyvédek irodájában Csongrádon.

A fejlődésben levő ipart elveszni hagyni

árulás

saját egészségünk ellen. Különösen fontos ez a cipész iparnál, azért ajánljuk olvasóink figyelmébe DRAGON LAJOS cipész-mestert, ki úgy egészséges, mint bütykös, tyukszem, lúdtalp, donga, ló, sánta és körte alakú lábakra készít legjobb minőségű cipőt vagy eszmat és ezek készítésében hazánk első cipészei közé tartozik. Azon szenvedők, kik azt hiszik, hogy lábuk miatt mankóval vagy bottal kell járniok egész életükön keresztül, forduljonak bizalommal

DRAGON LAJOS

cipész-mester és cipész ipari szakoktatóhoz,

ki minden állandó rendelőjének maga csinál kaptafát, csak hogy megmutassa a világnak, hogy a magyar cipész előbb áll, mint bármelyik német, francia vagy angol.

Üzlet: Templom-utca 9. szám alatt.

BRÁDY-féle

GYOMOR-CSEPPEK

— ezelőtt Máriacelli cseppek —

több mint 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólréhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután paratlan gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, emelygés, szédülés, hanyas, álmatlanság, kolika, — verszegénység, sapkór stb. ellen. — Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg 1 K 60 f, kis üveg 90 f, 6 üveg 5 K 40 f, 3 nagy üveg 4 K 80 f be-küldése után küld franco.

Brády K. gyógyszerár a „Magyar Király”-hoz Bécs, Fleischmarkt 2., Depot 5. Ügyeljünk a védjegyre, amely a máriacelli szűz Máriát ábrázolja, a vörösszínű csomagolásra, s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasítunk vissza minden utánzatot.

Eladó ház.

Fekete Ignác hentesnek Árviz utca 31. sz. alatti ujonnan épült háza szabadkézből eladó. Értekezni lehet hentes üzletében vagy az eladó háznál.

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szt. László fertőtlenítő PIPERE-SZAPPAN

hincseket ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és a mellett remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangú kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt. Ára 70 fill.

OLESO JÓKAI. Egy-egy szám ára 40 fillér.

Kapható BOZÓ és JUSTIN könyvkereskedésében.

Kaciba Ferenc kőművesiparos = cementárúgyára

Csongrádon (a vasútállomással szemben).

Cementeserépgyáramnak újév után kétszer nagyobb gyártási képessége lesz, amennyiben eddigi gépeimhez még két darab teljesen új rendszerű eserépgyártó gépet rendeltem meg, melyek újév után lesznek felállítva. Ilyenformán gyáram teljesítő képessége naponta 2000 darab cserép fog lenni, mely által azon kellemes helyzetben lesz, hogy nemcsak Csongrádot, hanem még a környéket is el tudom 4-5 hónapos cseréppel látni. Gyáramban ezenkívül készülnek sima és mintázott cementlapok, karmantyus betonesővek, különféle műkőmunkák, gránát, terazzo, betonmunkák és sírkövek bármilyen alakban. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Kaciba Ferenc.

Cs. éskir. szabad. Keleti-féle

SÉRVKÖTŐK

pneumatikus gummi pelottával a legtökéletesebbek!

Haskötők hőigyek és urak
részére minden altesti betegség és lógó has ellen.

Gummi görcsér harisnyák.
Műlábakat és műkezeket amputáltak részére.

Testegyenestítő járó- és támpéket, mű- és támasztó fűzőket.

Egyenestartókat ferdén-
nőttek
részére, valamint belegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebb elvei szerint a legjutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestítő gépek gyára —
BUDAPEST, Koronaherceg-utca 17. vid.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes arjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878. Telefon 13-76.

PINTÉR MÁRTON

épület és bútorasztalos

Csongrád Kereszt-ú. 28. (Saját ház.)

Motorerővel járó famegmunkáló gépekkel berendezett műhelyében bármiféle asztalos munkát a legjutányosabb árban pontosan elkészít. Raktáron tart nagy választékban száraz anyagból elkészített bútortokat a legjutányosabb árak mellett.

OLCSÓ

és jól járó, pontos, mindenféle formájú és áru óráimat 3 évi jótállás mellett adom a következő árakon: Nikkel zsebóra 4 K 20 f, ugyanaz jobb minőségű 5 K. Ezüst óra 8 K 40 f. Nikkel ébresztő óra 2 K 90 f. Konyhaóra 3 K 20 f. Kakukk óra 8 K 50 f. Ingaóra 8 K 50 f. — Ezen cikkekről legújabb főarjegyzékét ingyen és bérmentve küldi meg mindenkinek, aki egy levelező lapon azt kéri a világhírű első brüxi óragyár

Konrád János cs. és kir. udvari szállító **Brüx** (Csehország 1421. sz.)

Szétküldés utánvétellel, vagy a pénz előlegesen beküldendő. Nincs kockázat! Csere megengedve, vagy a pénzt vissza küldöm!

Ezen hely

Máté János és Társai cég

részére van fentartva.

Eladó ház. A Kétágú-utca 35. sz. alatt levő beltelkes új ház, mely úri lakásnak, vagy gazdálkodónak is megfelel, szabadkézből eladó. Értekezni lehet a helyszínén. El nem kelés esetén két szobás lakás kiadó.

Kiadó. Dr. Buk Herman ügyvéd házában két tüzelhelyiség külön-külön vagy együtt is kiadó. Ezen üzlethelyiségek nagyon alkalmasak iparosok vagy kereskedők részére. Ugyanott egy nagy jégverem is kiadó.

Kiadó lakás. A gróf Andrássy-utca 10. sz. alatt egy két szobás lakás, a hozzátartozó mellék-helyiségekkel, haláleset miatt azonnal kiadó. Értekezni lehet a helyszínén Varga Lajossal.

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült cserépkályhát ...

MAZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fűrdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szak...

... mába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

Kiadó lakás.

Bori Farkasnak két szobás új lakása, a hozzá tartozó mellék-helyiségekkel, azonnal is kiadó. Értekezni lehet a tulajdonossal Csemegi Károly-utca 43. sz. a.

Eladó föld.

Heringer Mihálynak 10 hold igen jó minőségű patika földje a dohányraktárral szemben, mely cséplőhelynek is igen alkalmas, szabadkézből eladó. Értekezhetni vele Szentesi-körut 21. sz. alatti házában.

FODOR IMRE

Párisi első díjjal kitüntetve.

okleveles úri- és női-fodrászhaj nagykereskedő és illatszer-raktár

Budapest,

VII., Garay-utca 50. szám.

Párisi első díjjal kitüntetve.

Specialista hajmunkákban. Különféle hajpótlékok, szolid árakban. Külön hölgy termék, legnagyobb kényelemmel berendezve. Fejmosások a legújabb módszer szerint. — Külön úri terem. Paróka fésülések. Hajfonatok bekötése. Fésű-árúk nagyválasztéka, gyári árakban. Kifésült és vágott hajak megvétele. Női fésülésben oktatást adok a legrovidebb idő alatt. Hajdiszekben ujdonságok. Pontos kiszolgálás.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza I kor. és 2 kor. Próbadohoz 50 fill.

== Kapható gyógyszertárakban és drogériákban. ==

Fő- és szétküldési raktár:

Dr. Egger Leó és Egger I.

BUDAPEST, VI., Révai-u. 12.

Kapható Csongrádon:
Barna Henrik, Berkovits Mór és Löw Adolf
gyógyszertárában.

ÉLJEN!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított!